

ILGALAIKIO TVARAUS VIEŠOJO SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO FINANSAVIMO IKI 2025 METŲ STRATEGIJOS PROJEKTO IR 2017 M. LAPKRIČIO 22 D. LIETUVOS ŠVIETIMO IR MOKSLO ŠAKOS KOLEKTYVINĖS SUTARTIES PAKEITIMO

PALYGINIMAS

Nr.	ILGALAIKIO TVARAUS VIEŠOJO SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO FINANSAVIMO IKI 2025 METŲ STRATEGIJOS PROJEKTAS (toliau – Strategijos projektas)	2017 M. LAPKRIČIO 22 D. LIETUVOS ŠVIETIMO IR MOKSLO ŠAKOS KOLEKTYVINĖS SUTARTIES PAKEITIMAS (2019-12-02 NR. S-1189) (toliau – KS pakeitimas)
1	80.1.1. nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. ir nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. mokytojų (bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo, profesinio mokymo) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti po 10 proc. (išankstiniais skaičiavimais, tam prireiktų 2020 m. – 19,9 mln. eurų, 2021 m. – 61,7 mln. eurų) ir siekti, kad 2025 m. mokytojų VDU sudarytų 130 proc. šalies VDU. Darbo užmokesčio ir VDU santykio augimo sparta sietina su švietimo sistemos efektyvumo pokyčiais. Įgyvendinant Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties nuostatas, nuo 2019 m. kasmet iki birželio 1 d., atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą ir šalies ekonominę raidą bei finansines galimybes, pasiekti, kad 2020 m. vidutinis mokytojų darbo užmokestis būtų ne mažesnis kaip 1 000 eurų (iki mokesčių konsolidavimo reformos)	8.10. Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. didinti mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo programas, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus taip, kad pareiginė alga būtų vidutiniškai 10 procentų didesnė, palyginant su nustatyta iki 2019 m. gruodžio 31 d. Pasiekti, kad 2025 m. mokytojų vidutinis darbo užmokestis sudarytų 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio.
<p>Apibendrinimas Nr. 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategijos projekte 2020 m. skaičiuojamos lėšos yra mažesnės nei numatytos LR Vyriausybės paruoštame 2020 m. biudžeto projekte, kad būtų vykdomas KS pakeitimas . • Strategijos projekte numatyta siekti, kad 2025 m. mokytojų (bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo, profesinio mokymo) darbo užmokestis sudarytų 130 proc. VDU, KS pakeitime aiškiai parašyta, kad 2025 m. pasiekti, kad mokytojų (ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo, profesinio mokymo) daro užmokestis sudarytų 130 proc. VDU. 		
2	80.1.2. sparčiau didinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų darbo užmokesčių, kad išnyktų atotrūkis nuo bendrojo ugdymo mokytojų darbo užmokesčio. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų darbo užmokestis padidintas 10 proc. (papildomai skirta 13,4 mln. eurų), nuo 2020 m. sausio 1 d. jį padidinti dar 15 proc. (išankstiniais skaičiavimais, per metus prireiktų 22,2 mln. eurų), o nuo 2021 m. sausio 1 d. – 13 proc. (preliminarus lėšų poreikis metams – 22,2 mln. eurų). Be to, nuo 2022 m. padidinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų nekontaktinių valandų skaičių etate nuo 3 iki 6 val. (preliminarus lėšų poreikis metams apie 13 mln. eurų). Taip pat, siekiant įgyvendinti Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties nuostatas, iki kiekvienų metų birželio 1 d.,	8.4. Didinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kad nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. išnyktų atotrūkis nuo mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo programas, darbo užmokesčio (atsižvelgiant į Sutarties 8.10 papunkčio įgyvendinimą). Didinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nekontaktinių valandų skaičių etate nuo 3 iki 6 val., nuo 2022 m. kasmet pridedant po 1 nekontaktinę valandą.

	atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą ir šalies ekonominę raidą bei finansines galimybes, su sutartį pasirašiusiomis profesinėmis sąjungomis aptarti ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo pedagogų papildomo atlyginimų didinimo galimybes;	
Apibendrinimas Nr. 2:		
<ul style="list-style-type: none"> Strategijos projekte numatyta, kad ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų darbo užmokestis su bendrojo ugdymo mokytojų darbo užmokesčiu susilygintų 2021 m., KS pakeitime sutarta, kad tai bus padaryta nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. Strategijos projekte numatyta, kad 2020 m. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų darbo užmokestį padidinti 15 proc., o KS pakeitime sutarta, kad minėtų mokytojų darbo užmokestis 2020 m. didės 30 proc. ir tam yra numatytos lėšos LR Vyriausybės paruoštame 2020 m. biudžeto projekte 		
3	80.1.3. nuosekliai didinti švietimo pagalbos specialistų (taip pat ir mokyklų bibliotekininkų), mokyklų vadovų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį	8.5. Sukurti finansines prielaidas nuo 2020 m. sausio 1 d. įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimo įstatymo (2018-12-11 Nr. XIII-1712) nuostatas, pagal kurias švietimo pagalbos specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai padidinti 15-25 procentų. 8.11. Inicijuoti teisės aktų pakeitimus, pagal kuriuos nuo 2021 m. sausio 1 d. būtų panaikinti mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui ir mokyklų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų intervalai, nustatant maksimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus.
Apibendrinimas Nr. 3:		
<ul style="list-style-type: none"> Strategijos projekte numatyta, kad nuosekliai didinti švietimo pagalbos specialistų (taip pat ir mokyklų bibliotekininkų), mokyklų vadovų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį, KS pakeitime susitarta tiksliai kaip tai daryti 2020 m. ir 2021 m., bei tam yra numatytos lėšos LR Vyriausybės paruoštame 2020 m. biudžeto projekte 		
4	80.1.4. sudaryti sąlygas nuosekliai didinti dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo užmokestį, nuo 2020 m. kasmet didinant etatinį (bazinį) darbo užmokestį ne mažiau kaip 10 proc. (per metus prireiktų apie 16,8 mln. eurų), ir siekti, kad 2025 m. šių darbuotojų VDU sudarytų 150 proc. šalies VDU;	9.1. 2020 m. didinti dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų etatinį (bazinį) darbo užmokestį taip, kad jis nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. būtų vidutiniškai 10 proc. didesnis, palyginant su nustatytu iki 2019 m. gruodžio 31 dienos. Pasiiekti, kad 2025 m. šių darbuotojų vidutinis darbo užmokestis sudarytų 150 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio.
Apibendrinimas Nr. 4:		
<ul style="list-style-type: none"> Strategijos projekte numatyta siekti, kad 2025 m. dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo užmokestį daro užmokestis sudarytų 150 proc. VDU, KS pakeitime aiškiai parašyta, kad 2025 m. pasiiekti, kad dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo užmokestį daro užmokestis sudarytų 150 proc. VDU. 		
5	NĖRA	8.1. Sukurti finansines paskatas savivaldybių ir valstybinių mokyklų mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas, skaičiui optimizuoti, palaipsniui siekiant Europos Sąjungos mokinių ir mokytojų santykio

		vidurkio. Įvertinus poreikį lėšos skiriamos pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytą tvarką iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skirtų asignavimų.
Apibendrinimas Nr. 5:		
<ul style="list-style-type: none"> • Strategijos projekte nenumatyta, KS pakeitime susitarta tiksliai ir LR Seime, priiminėjant 2020 m. biudžetą tam turės būti surastos papildomos lėšos 		
6	NĖRA	8.9. Nuo 2020 m. sausio 1 d. panaikinti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo 5 priedo II-VIII skyriuose nurodytų švietimo sektoriaus darbuotojų koeficientų intervalus, paliekant maksimalų koeficientą.
Apibendrinimas Nr. 6:		
<ul style="list-style-type: none"> • Strategijos projekte nenumatyta, KS pakeitime susitarta tiksliai ir tam yra numatytos lėšos LR Vyriausybės paruoštame 2020 m. biudžeto projekte 		
PAPILDOMOS GARTIJOS SUTARTĮ PASIRAŠIUSIŲ PROFESINIŲ SAJUNGŲ NARIAMS, KURIOS NENUMATYTOS NEI STRATEGIJOJE, NEI JOKIAME KITAME TESĖS AKTE:		
7	NĖRA	11. Profesinių sąjungų atstovaujамųjų ir (arba) valdymo organų narius profesinių sąjungų posėdžiams ir jų pareigoms atlikti atleisti nuo darbo 70 darbo valandų per metus ir už šį laiką jiems mokėti vidutinį darbo užmokestį.
8	NĖRA	12. Profesinių sąjungų nariams sudaryti galimybę dalyvauti profesinių sąjungų rengiamuose seminaruose, konferencijose, mokymuose ir kituose renginiuose suteikiant 3 darbo dienas per metus. Įstaigos vadovui ir darbuotojui susitarus, šis laikas gali būti ilgesnis ir už jį gali būti mokamas vidutinis darbo užmokestis. Apie įstaigos darbuotojo, profesinės sąjungos nario dalyvavimą šiuose renginiuose profesinė sąjunga raštu praneša darbdaviui ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas.
9	NĖRA	14. Profesinės sąjungos nariams galioja skirtingi jų padėties pagerinimai, nustatyti Sutartimi ir nacionalinėmis, teritorinėmis, darbdavio ar darbovietės lygmens kolektyvinėmis sutartimis. Profesinės sąjungos nariui taikomomis skirtingo lygmens kolektyvinėmis sutartimis įtvirtinti vienodo pobūdžio darbo sąlygų pagerinimai nesumuojami, o taikoma labiausiai jo padėtį gerinanti kolektyvinės sutarties nuostata.
10	NĖRA	15. Nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. profesinės sąjungos nariui nustatomos dvi papildomos apmokamų kasmetinių atostogų dienos. Šios papildomos kasmetinių atostogų dienos turi būti išnaudojamos nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., kitu atveju jis praranda teisę į tokias dienas. Tokios papildomos mokamų kasmetinių atostogų dienos pridedamos, neatsižvelgiant į tai, kad

		profesinės sąjungos nariui priklauso teisė į pailgintas ir (ar) papildomas atostogas Vyriausybės nustatyta tvarka.
11	NĖRA	16. Nuo 2020 m. sausio 1 iki 2020 m. gruodžio 31 d. profesinės sąjungos nariui suteikiamos iki 10 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas vidutinį jo darbo užmokestį, arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas 50 procentų vidutinio jo darbo užmokesčio, atsižvelgus į besimokančiojo poreikius. Profesinės sąjungos narys turi pasirinkti iki 10 darbo dienų arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogas. Tokios mokymosi atostogos suteikiamos pagal formaliojo švietimo programas, pagal šias programas vykdančių švietimo tiekėjų pažymą, ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas.
12	NĖRA	17. Nuo 2020 m. sausio 1 iki 2020 m. gruodžio 31 d. darbdavio lygmens profesinės sąjungos, kurios yra Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų narės, pagal Darbo kodeksą turi teisę į tokios pat apimties informavimą kaip ir darbo tarybos. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga, gavusi informaciją, turi teisę kartu su darbo taryba reikalauti konsultacijų su darbdaviu. Atsisakius darbo tarybai dalyvauti tokiose konsultacijose, profesinė sąjunga gali tokia teise pasinaudoti viena.
13	NĖRA	18. Sudarant darbo sutartį dėl pedagoginio darbuotojo pareigų darbo sutarties šalys sulygsta dėl konkretaus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento ir darbo laiko normos. Švietimo įstaigos vadovas pedagoginių darbuotojų pareiginės algos koeficientus, darbo krūvio skirstymą / skirstymo tvarką derina su darbdavio lygmeniu veikiančia profesinė sąjunga ir negali priimti naujų darbuotojų, jeigu dirbantiems to dalyko (ugdymo srities), pareigų pedagoginiams darbuotojams nesudaromas darbo sutartyje numatytas darbo krūvis.

IŠVADOS:

- 1. Ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo iki 2025 metų strategija (toliau – strategija) nėra patvirtintas ir galiojantis teisės aktas – tai tik projektas, kurio ruošime LŠDPS atstovai nedalyvavo.**
- 2. 2017 m. lapkričio 22 d. Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties pakeitimas (toliau – KS pakeitimas) yra teisės aktas, patvirtintas 2019 m. gruodžio 2 d.**
- 3. Strategijos projekto nuostatos yra blogesnės nei KS pakeitimo nuostatos, todėl LR Seimas negali jos patvirtinti, nes bus pažeidžiamas teisės aktas (KS pakeitimui).**
- 4. KS pakeitimo daugumos nuostatų įgyvendinimas yra šios LR Vyriausybės įsipareigojimas, nes jie turės būti įgyvendinti iki 2020-09-01, nes kita LR Vyriausybė darbą pradės ne anksčiau 2020-11-01.**